

امريکانه اسلامي افغانستان

وزارت معارف

د پوهنۍ وزارت

د افغانستان اسلامي امريکانه

د پوهنۍ وزارت

معینیت تضمین کیفیت

ریاست سیستم مدیریت معلومات معارف

آمریت تحلیل احصائیه و معلومات

طرز العمل پروسه تصدیق ارقام احصائیوی

تاریخ: ۲۴ حوت ۱۴۰۰

فهرست

.....	مقدمه
1.....	هدف کلی پژوهه تصدیق ارقام
2.....	مقاصد پژوهه تصدیق ارقام
2.....	نتایج پژوهه تصدیق ارقام
2.....	محاذل پژوهه تصدیق ارقام
2.....	روش پژوهه تصدیق ارقام
3.....	حدودیت های پژوهه تصدیق ارقام
3.....	فعالیت های پژوهه تصدیق ارقام
3.....	۱- نمونه گیری مراکز تعلیمی:
3.....	۲- انکشاف ابزار تصدیق ارقام:
4.....	۳- ترکیب تیم های تصدیق ارقام:
4.....	۳.۱ تیم مرکزی:
4.....	۳.۲ تیم ولایتی:
4.....	۳.۳ تیم ولسوالی:
4.....	۴- چاپ رهنمود و فورمه های تصدیق ارقام:
5.....	۵- آموزش تصدیق کننده گان:
5.....	۶- تصدیق ارقام مراکز تعلیمی:
5.....	۷- تهیه گزارش تصدیق ارقام:
6.....	۸- نشر گزارش تصدیق ارقام:
6.....	زمانبندی پژوهه تصدیق ارقام
7.....	وجه پرداخت

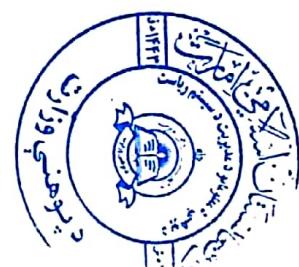

ارقام شاگردان، معلمان و مراکز تعلیمی از سال های متعددی به شکل سنتی آن جمع آوری و نشر می گردید. در سال های الی آخر سیستم معلوماتی جامع با استفاده از روش های نوین و تکنالوژی عصری اکشاف داده شده که تقریباً تمام معلومات و ارقام مربوط به تعلیم و تربیه به کمک آن جمع آوری، تحلیل و نشر می گردد.

از سال ۱۳۸۱ الی ۱۳۹۵ احصائیه معارف توسط آمریت تحلیل احصائیه و معلومات ریاست (EMIS) از طریق مدیریت پلان ریاست های معارف و آمریت های معارف ولسوالی ها جمع آوری می گردید. کیفیت و احراز مالکیت چنین پروسه با چالش های مختلفی رو برو بود.

ازینرو ریاست (EMIS)، بخاطر حصول اطمینان از صحت و اعتبار ارقام و تامین مالکیت آن در سال ۱۳۹۶ مسؤولیت جمع آوری ارقام تعلیمی را به برنامه های مربوطه محول نمود. بنابراین ریاست تعلیمات عمومی متصدی جمع آوری معلومات تمام مراکز تعلیمی تعلیمات عمومی (مکاتب، صنوف الحاقیه، صنوف محلی، صنوف تربیعی، خصوصی) می باشد. از این که ریاست عمومی نظارت تعلیمی در سطوح ملی، ولایتی و ولسوالی کارکنان ورزیده و به تعداد کافی در دسترس دارد، در پروسه جمع آوری ارقام تعلیمات عمومی حمایت و همکاری های لازم را می نمایند.

تصدیق و حصول اطمینان از صحت و دقت ارقام وظیفه آمریت تحلیل احصائیه و معلومات بوده که این فعالیت نیز در پیبود کیفیت ارقام یک بخش اساسی می باشد. همچنان آمریت تحلیل احصائیه و معلومات مسؤولیت توحید، ترتیب، تحلیل و تهیه گزارش احصائیوی سالانه را دارد.

هدف کلی پروسه تصدیق ارقام

هدف کلی تصدیق ارقام، افزایش میزان دستیابی به معلومات دقیق و قابل اعتبار برای پلانگذاری، مدیریت برنامه ها و پالیسی سازی در عرصه تعلیم و تربیه، از طریق بهبود کیفیت ارقام و موثریت روند مدیریت معلومات در وزارت معارف میباشد.

مقاصد پروسه تصدیق ارقام

بلند بردن قابلیت های کارمندان مرکزی و ولایتی احصائیه و پلان در تثبیت میزان دقت، اعتبار و خطاهای در ارقام احصائیوی در سطوح مختلف غرض ارایه سفارشات برای بهبود مدیریت ارقام.

نتایج پروسه تصدیق ارقام

۱- ۶۱۳ تن کارمند احصائیه، پلان و آمرین معارف ولسوالی در ۳۴ ولایت و شهر کابل قابلیت های لازم تصدیق ارقام احصائیوی را دارند.

۲- میزان دقت، اعتبار و خطاهای در ارقام احصائیوی به سطح ملی تثبیت گردیده است.

محاصل پروسه تصدیق ارقام

۱.۱ ابزار و رهنماوهای لازم برای تصدیق ارقام احصائیوی انکشاف یافته است.

۱.۲ ۶۱۳ تن کارمند احصائیه، پلان و آمرین معارف ولسوالی از آموزش های لازم برای تصدیق ارقام بهرمند شده اند.

۲.۱ مقایسه ارقام احصائیوی در ۱۸۵۹ باب مراکز تعلیمی در ۳۴ ولایت و شهر کابل انجام شده است.

۲.۲ گزارش تحلیلی تثبیت دقت و خطاهای در ارقام احصائیوی سال ۱۴۰۰ و سفارشات تدوین گردیده است.

دریافت ها و پیشنهادات پروسه تصدیق ارقام سال ۱۴۰۰ جهت بهبود سروی احصائیوی سالانه درنظر گرفته میشود.

روش پروسه تصدیق ارقام

ابتدا از مجموع ۱۸۴۱۹ باب مراکز تعلیمی فعال سه برنامه تعلیمات عمومی، تعلیمات اسلامی و سواد حیاتی به تعداد ۱۸۵۹ مراکز تعلیمی (۱۰ فیصد) بطور نمونه انتخاب میگردد. ابزار و رهنماوهای تصدیق ارقام انکشاف داده میشود و تیم های مرکزی و ولایتی در رابطه به میکانیزم تصدیق ارقام و ابزار آن آموزش های لازم را فرا میگیرند. تیم های تصدیق ارقام از مراکز تعليمی نظارت نموده و فورمه تصدیق ارقام را بر اساس شواهد و معلومات حقیقی شاگردان، معلمین، تسهیلات و معلومات عمومی مراکز تعلیمی خانه پری مینمایند. فورمه های خانه پری شده تصدیق ارقام در مرکز ولایت جمع آوری گردیده و

توسط تصدیق کننده گان مرکزی به ریاست (EMIS) انتقال میگردد. تیم مرکزی ریاست (EMIS) فورمه های تصدیق ارقام را با معلومات درج شده در سیستم (EMIS) و فورمه های احصائیوی مراکز تعلیمی مقایسه مینمایند. در نهایت گزارش میزان دقت، اعتبار و خطاهای ارقام احصائیوی به سطوح مختلف تهیه گردیده و از طریق وبسایت وزارت معارف به نشر سپرده میشود.

محدودیت های پرسوه تصدیق ارقام

۱- در یک تعداد ولسوالی ها تعداد مراکز تعلیمی نمونه (۱۰ فیصد) آن کمتر از ۳ مکتب میشود. بنا به منظور جلوگیری از مصارف هنگفت، از ولسوالی متذکره نظارت صورت نگرفته و در عوض به همان تعداد مراکز تعلیمی در ولسوالی های همچو اآن نظارت میگردد. همچنان از نظارت مراکز تعلیمی در ولسوالی های صعب العبور نیز صرف نظر گردیده و در عوض آن به همان تعداد مراکز تعلیمی در سایر ولسوالی ها انتخاب میگردد.

۲- آمرین معارف ولسوالی ها جدیدا از طریق امارت اسلامی افغانستان تقرر حاصل نموده اند و از جزئیات کامل سوالنامه های احصائیوی آگاهی ندارند. این امکان وجود دارد که در هنگام خانه پری فورمه تصدیق ارقام مکاتب به مشکل مواجه شده و معلومات را غلط خانه پری نمایند. به منظور حل چالش فوق، اعضای تیم مرکزی فورمه تصدیق ارقام خانه پری شده توسط آمرین معارف ولسوالی را همراه با عکس ها و شواهد مکتب چک مینماید تا از دقیق خانه پری شدن آن اطمینان حاصل گردد.

فعالیت های پرسوه تصدیق ارقام

۱- نمونه گیری مراکز تعلیمی:
پرسوه تصدیق ارقام احصائیوی سال ۱۴۰۰ در سراسر کشور تمامی ولسوالی ها و ۱۰ فیصد مراکز تعلیمی فعال را تحت پوشش قرار میدهد. در قسمت نمونه گیری از روش مختلط خوشه بی (Cluster) و تصادفی (Random) استفاده میگردد. ابتداء ۱۰ فیصد مراکز تعلیمی فعال در هر ولایت به شکل جداگانه و بطور تصادفی نمونه گیری میشود. در نتیجه ۱۸۳۷ باب مراکز تعلیمی فعال (۱۰ فیصد) به حیث نمونه برای تصدیق ارقام احصائیوی انتخاب میگردد. رئیس (EMIS) لست و مشخصات مراکز تعلیمی نمونه گیری شده را همراه تیم تصدیق ارقام در ختم ورکشاپ آموزشی شریک مینماید.

۲- انکشاف ابزار تصدیق ارقام:
تیم مرکزی ریاست (EMIS) یک فورمه جهت تصدیق ارقام احصائیوی سال ۱۴۰۰ تهیه و ترتیب مینماید. در ضمن تیم متذکره یک رهنمود جامع جهت خانه پری فورمه های تصدیق ارقام انکشاف میدهد. همچنان تیم متذکره یک فارمت اکسل را جهت مقایسه ارقام فورمه های احصائیوی، فورمه های تصدیق ارقام و ارقام موجود در سیستم تهیه مینماید. شاخص های تصدیق ارقام عبارت اند از:

بخش	معلومات عمومی	زیرینما و قسمیات مکتب	شاگردان	معلمین
شاگردان				مکتب
۱- نوعیت	۱- شاگردان حاضر	۱- شاگردان حاضر	۱- معلمین و کارمندان موجود	
۲- مالکیت	۲- دیوار احاطه	۲- شاگردان غیر بر اساس درجه تحصیل	۲- اطاق های اداری و حاضر دائمی محروم	
۳- اقلیم	۳- تدریسی	۳- معلومات اصل تشکیل	۳- اجیران خدماتی	
۴- شفت	۴- کتابخانه و لابراتوار			
	۵- تشناب			
	۶- برق			
	۷- آب			

۳- ترکیب تیم های تصدیق ارقام:

جهت تطبیق بهتر پروسه تصدیق ارقام تیم های ذیل ترکیب میگردد:

۱. تیم مرکزی:

متشكل از کارمندان ریاست (EMIS) بوده که به هر ولایت به تعداد ۶ تصدیق کننده ارسال میگردد. به دلیل این که تعداد کارمندان این ریاست محدود بوده فلهذا ولایات را به طور دوره یی تحت پوشش قرار میدهند. مجموعاً ۶ تیم مرکزی میباشد که بطور اوسط هر تیم مسئولیت تصدیق ارقام ۶-۵ ولایت را بعهده دارد.

۲. تیم ولایتی:

متشكل از کارمندان مدیریت پلان و احصائیه ریاست معارف ولایات میباشد. تعداد نظارت کننده گان ولایتی با در نظر داشت تعداد مکاتب نمونه در هر ولایت تعیین میگردد. مجموعاً ۳۵ تیم ولایتی بوده که دارای ۱۸۰ نظارت کننده میباشد و هر نظارت کننده مسئولیت تصدیق ارقام ۶-۳ مکتب را بعهده دارد. قابل ذکر است که نظارت کننده گان ولایتی بر اساس ضرورت به ولسوالی ها نیز سفر مینمایند.

۳. تیم ولسوالی:

متشكل از آمرین معارف ولسوالی ها میباشد. مجموعاً ۴۳۳ ولسوالی بوده که برای هر ولسوالی یک نظارت کننده جهت تصدیق ارقام ۶-۲ مکتب تعیین گردیده است.

جهت مدیریت بهتر و تسريع پروسه تصدیق ارقام رئیس (EMIS) همراه با تیم خود به تمامی ولایات سفر نموده و از جریان ورکشای آموزشی و پروسه تصدیق ارقام نظارت مینماید.

۴- چاپ رهنمود و فورمه های تصدیق ارقام:

مجموعاً به تعداد ۲۴۷۲ فورمه های تصدیق ارقام از جمله ۶۱۳ فورمه برای ورکشای آموزشی کارمندان و ۱۸۵۹ فورمه برای تصدیق ارقام مراکز تعلیمی چاپ میگردد. همچنان به تعداد ۶۱۳ رهنمود خانه پری فورمه های تصدیق ارقام برای تصدیق کننده گان چاپ میگردد. فورمه ها و رهنمود های تصدیق ارقام در مرکز چاپ گردیده و توسط تیم مرکزی به ولایات انتقال داده میشود. به منظور چاپ رهنمود و فورمه های تصدیق ارقام از ۳ چاپخانه نرخ گیری میشود و از بین آنها نازل ترین نرخ انتخاب میگردد.

۵- آموزش تصدیق کننده گان:

تیم های مرکزی به مدت یک روز در مرکز توسط کارمندان تخصصی ریاست (EMIS) آموزش داده میشوند. سپس تیم های مرکزی به ولایت سفر نموده و تیم های ولایتی و ولسوالی را در قسمت پرسوه تصدیق ارقام آموزش میدهند. قابل ذکر است که آموزش بطور نظری و عملی بوده، یعنی قبل از ظهر آموزش نظری داده میشود و بعد از ظهر در یک مکتب بطور عملی فورمه تصدیق ارقام خانه پری میگردد. پول نان چاشت در اخیر ورکشاپ آموزشی برای تمامی اشتراک کننده گان پرداخت میگردد.

۶- تصدیق ارقام مرکز تعليمی:

هر عضو تیم مرکزی مسئولیت نظارت ۶ مکتب را در مرکز ولایت به عهده دارد. اعضای تیم ولایتی، مکاتب مرکز ولایت را نظارت مینمایند و در صورت نیاز به ولسوالی ها نیز اعزام میگردند. آمرین معارف ولسوالی مسئولیت نظارت مکاتب ولسوالی مربوطه خویش را به عهده دارند. تیم های نظارتی در ختم ورکشاپ آموزشی لست مکاتب نظارتی خویش را همراه با فورمه های تصدیق ارقام و رهنمود تصدیق ارقام از نزد رئیس (EMIS) تسلیم میشوند.

تیم های نظارتی به مکاتب سفر نموده و عملا از آن بازدید مینمایند. تیم های نظارتی فورمه های تصدیق ارقام را مطابق استناد اداری و تدریسی موجود در مکتب خانه پری مینمایند. بعضی از شاخص ها از طریق مشاهده و مصاحبه خانه پری میگردد. تیم های نظارتی فورم تصدیق ارقام را بر اساس معلومات همان ماه که فورمه احصائیوی در آن خانه پری شده، خانه پری مینمایند. شیوه خانه پری فورم تصدیق ارقام در رهنمود تصدیق ارقام به جزئیات شرح گردیده است.

تیم های نظارتی فورمه های تصدیق ارقام خویش را بعد از تکمیل خانه پری توسط مسئول مکتب تایید نموده و همراه با شواهد (عکس استناد اداری و تدریسی، زیربناه و تسهیلات، مشاهدات) به مدیریت پلان ریاست معارف تسلیم مینمایند. کارمندان مدیریت پلان فورمه های تصدیق ارقام را اسکن نموده و سافت آنرا به اعضای تیم مرکزی از طریق ایمیل ارسال میدارند. اعضای تیم مرکزی مکلف اند تا فورمه های احصائیوی مکاتب نمونه را اسکن نموده و سافت آنرا همراه خویش به مرکز انتقال دهند. قابل ذکر است، در صورتیکه یک عضو تیم نظارتی فورمه تصدیق ارقام خویش را در ميعاد تعیین شده خانه پری و تسلیم ننماید از امتیازات مالی آن محروم میگردد.

۷- تبیه گزارش تصدیق ارقام:

ابتدا تیم های مرکزی معلومات فورمه های تصدیق ارقام ولایت خویش را در فارمت اکسل که از قبل انکشاف داده شده است، ثبت مینمایند. سپس معلومات فورمه های احصائیوی مرکز تعليمی نظارت شده را درج فارمت اکسل نموده و آنرا تسلیم تیم تخصصی ریاست (EMIS) مینماید. تیم تخصصی معلومات ثبت شده مرکز تعليمی مربوطه را از سیستم (EMIS) نیز درج فارمت اکسل مینماید تا هر سه معلومات در قالب یک فارمت واحد اکسل برای مقایسه و تحلیل آماده گردد.

تحلیل و مقایسه در سه مرحله توسط تیم تخصصی ریاست (EMIS) صورت میگیرد. در مرحله اول، مقایسه بین معلومات فورمه های تصدیق ارقام و ارقام ثبت شده در سیستم صورت میگیرد تا در نتیجه آن میزان دقت کلی ارقام تعیین گردد. در مرحله دوم، مقایسه بین معلومات فورمه های تصدیق ارقام و معلومات فورمه های احصائیوی صورت میگیرد تا میزان اعتبار ارقام مشخص گردد. در مرحله سوم، مقایسه بین معلومات فورمه های احصائیوی و ارقام ثبت شده در سیستم صورت میگردد تا میزان دقت هنگام ثبت ارقام بدست آید. در اخیر گزارش پیشنهادات و نظریات تخصصی جهت بهبود کیفیت ارقام احصائیوی ارایه میگردد. البته قابل ذکر است که گزارش به سطح ملی بوده و در آن بین ولایات نیز مقایسه انجام میگردد.

در صورتیکه میزان اشتباهات و خطاهای در ارقام احصائی‌ی بیشتر از ۱۰٪ فیصد در یک ولایت باشد، ارقام ولایت مذکوره فقد اعتبار است و در سال آینده جهت بهبود کیفیت ارقام و سروی احصائی‌ی آن سفارشات مورد نیاز ارایه و تطبیق می‌گردد. در صورتیکه در یک مکتب میزان اشتباهات و خطاهای در ارقام احصائی‌ی ارایه شده آن بیشتر از ۱۰٪ فیصد باشد، لست مکاتب مذکوره با رهبری وزارت معارف شریک می‌گردد تا اقدامات مدیریتی لازم در قبال مسئولین آن اتخاذ گردد. همچنان در صورتیکه میزان اشتباهات و خطاهای در ارقام ثبت شده یک مکتب بیشتر از ۱۰٪ فیصد باشد، لست مکاتب مذکوره با رهبری وزارت معارف شریک می‌گردد تا اقدامات مدیریتی لازم در قبال ثبت کننده آن اتخاذ گردد.

- نشر گزارش تصدیق ارقام:

گزارش پروسه تصدیق ارقام توسط تیم تحقیکی ریاست (EMIS) به رهبری وزارت معارف پیشکش می‌گردد. همچنان نسخه سافت آن به سه زبان دری، پشتو و انگلیسی از طریق وبسایت وزارت معارف نشر گردیده و برای تمامی استفاده کننده گان قابل دسترس می‌باشد.

زمینه‌نی ی پروسه تصدیق ارقام

پروسه تصدیق ارقام مطابق جدول ذیل عملی می‌گردد.

شماره	فعالیت	شاخص	مقدار	مسئول	زمینه‌نی ی پروسه تصدیق ارقام				
					حمل	ثور	جوزا	سرطان	زمینه‌نی ی
۱	نمونه گیری مراکز تعلیمی	مکتب	۱۸۵۹	ریاست EMIS					
۲	انکشاف ابزار تصدیق ارقام	فورمه/ رهنماود	۱/۱	ریاست EMIS					
۳	ترکیب تیم های تصدیق ارقام ۱- مرکزی ۲- ولایتی ۳- ولسوالی	تیم	۶ ۲۵ ۴۳۳	۱- ریاست EMIS ۲- ریاست معارف ولایت ۳- ریاست معارف ولایت					
۴	چاپ رهنماود و فورمه های تصدیق ارقام	فورمه/ رنماود	۲۴۷۲ ۶۱۳	ریاست EMIS					
۵	آموزش تصدیق کننده گان	تصدیق کننده	۶۱۳	ریاست EMIS					
۶	تصدیق ارقام مراکز تعلیمی	مکتب	۱۸۵۹	تیم های تصدیق ارقام					
۷	تهیه گزارش تصدیق ارقام	گزارش	۱	ریاست EMIS					
۸	نشر گزارش تصدیق ارقام	گزارش	۱	ریاست EMIS					

وجه پرداخت

پرداخت های مالی پروسه تصدیق ارقام احصائیوی به شکل ذیل صورت میگیرد:

۱- برای فعالیت چاپ رهنمود و فورمه های تصدیق ارقام، ابتداء نرخ گیری (سه نرخ تدارکاتی) صورت میگیرد و نازلترين نرخ انتخاب میگردد. سپس رهنمود و فورمه ها در چاپخانه تکثیر گردیده و بودجه آن از طرف کمپنی به چاپخانه پرداخت میگردد.

۲- برای فعالیت آموزش تصدیق کننده گان، پول نان چاشت در ختم ورکشاپ آموزشی از طرف کمپنی در ولایت پرداخت میگردد.

۳- برای فعالیت تصدیق ارقام مراکز تعلیمی، پرداخت به شکل ذیل میباشد:

۳.۱ پول سفریه و کرایه تیم مرکزی بصورت پیش پرداخت از طریق کمپنی در مرکز داده میشود.

۳.۲ پول کرایه ولسوالی و مکاتب و همچنان سفریه برای تیم ولایتی و ولسوالی در ختم کار یعنی بعد از تسلیم دھی فورم خانه پری شده تصدیق ارقام به مدیریت پلان، پرداخت میگردد. البته قابل ذکر است که کمپنی پول تخمین شده را جهت پرداخت کرایه و سفریه کارمندان به رئیس معارف ولایت تسلیم مینماید. رئیس معارف ولایت در ختم کار بعد از پرداخت پول به کارمندان مبلغ باقیمانده را به رئیس (EMIS) ارسال میدارد.

۳.۳ پول کریدیت کارت تیم مرکزی بصورت پیش پرداخت از طریق کمپنی در مرکز داده میشود.

تیم تخفیکی بعد از تصفیه حسابات مالی و تهیه گزارش مصارفاتی در صورتیکه کدام مبلغ از پروسه باقیمانده باشد آنرا تسلیم کمپنی مینماید تا به اداره تمویل کننده دوباره پرداخت گردد.

تأیید کننده

تصدیق کننده

ترتیب کننده

معینیت تضمین کیفیت

ریاست سیستم مدیریت معلومات معارف

آمریت تحلیل احصائیه و معلومات

مولوی عبدالخالق "صادق"

مفتي عبدالحليم "حليمي"

غلام‌نی "شریفی"

